

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifuschebliga augļa Reifara wefleschamū.

28. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weenreis pa nedetu.

Malka ar peefubtischamū par pastī:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
Ar Peelikumu: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 85 "

Malka bez peefubtischanas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
Ar Peelikumu: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis teel isdots festdeenahm no plkst. 10 fahlot.

Malka par flubinaschamū: par weenos slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, to tahda rinda eenem, malka 8 lap.

Rebalzija un elspedizija Rīgā, Ernst Plates bilschu un grajmatu-brutatawā un burtu-lectuwe pee Pehtera bānijas.

Rabditats. Jaunatāhs sinās. — Telegrafa sinās. Gelfschemes sinās: Rīga. Augstose. Naudites pagasts. Ji Zeel-Sweptes. Mastawa. Carlowa. Stjewa u. t. pr. — **Arsemes sinās:** Parise. — Bil dauds ir Latweescheem peederigeo tugi nopelnijuschi 1882. gada, ja isdemumus nerekhina. — **Wairat eedihwotaju,** ne tā jeme tos spehji ufturet u. t. pr. — **Peelikumā:** Tehwa mahte un dehla meita. Graudi un seedi.

Jaunatāhs sinās.

Baltijas gubernās privatlihgumds lihds fchim nebija atlauts, par parahdā esofchu naudu nemt wairak lā 6 procentes; kas wairak nehma, tika usskatits par auglotaju (wucheretaju) un krita strahpe. Tagad zaur fenata ukasu no 5. febr. sch. g. teel issludinats, ka pehz Wisaugstaki 28. dezembri 1882 apstiprinata walstspadomes nolehnuma, ari Baltijas gubernās, tapat lā wifa walsti, ir atlauts nolihgt procentes wisadā augstumā; tikai ja tahda nolihguma naw, tad parahda dewejam brihw prasit ne wairak lā 6 procentes. Bet pee tam ir noteikts, ka tahdus parahdus, par kureem teel nemts wairak nelā 6 proz. auglu, pehz notezėjuscha 1/2 gada ir brihw katrā brihdī usteikt; tahdai usteifchanai janoteel trihs mehneschus eepreelisch, ar rakstu. — **Nolihgumi,** kas slehgti pirmš fcha likuma isdoschanas, paleel spehka lihdi winu terminu notezefchanai.

Ro Ehrgeem. Ari schejeeneeschi ir atsimischi, la tantiflee laikraksti ir par swarigeem lihdsfekteem pee gaismas isplahfichanas, kauschu isglihtofchanas un tantibas apsinas modinaschanas. Tadeht us scho 1883. gadu gandrihs wisi tikai tantiflos laikrakstus ween apstellejahs un „Arjam“ un „Latweeschu Arwifehm“ weenprahfici greeesch muguru. „Lais ir nauda“, kapehz kawetes pee pelawu sijafchanas, kad war weseligus un derigus graudus eewahkt. —

Metena-wakarā, 1. martā preelisch schejeenes nodeguschas pagasta-fkolas isrihtos teatei, basaru un weefigu wakarū. Lai isrihtojumi buhtu kreetni, par to top wifai gahdats. Kā zerams, basars buhs kuplis it ihpaschi ar seeweeschu isstrahdajumeem, jo schejeenes seltenites ir rohdarbds kreetnas strahdneezes. (B.)

Krona Lejas muischa (Gulbenes draudse). Schinis deenas sche stipri teel strahdats ar materiala peeweschamū preelisch jaunbuhwejamās Krona Lejas muischas draudses mahzītaja muischas, kuru, lā dsied runajam, nahlamā wakarā buhschot usbuhwet. No firds wehlu pee fcha teizama darba labas sekmes

un ari laudim weenprahfici, kura deemschehl pee materiala peeweschanas ween jaw fahkt truhkt.

Jelgawa. „Mit. 3tg.“ pasneedi schahdu sinu: Smags, nejauschs liktena spehreens trahpija schinis deenas grafu Medemu namu un muhs, wifa pilsehka lā ari muhsu wifa seme no schi liktena spehreena trahpiti. Zaur ahtru peepeschu nahwi, afinu dsihslu pahtruhkumu, 7. februari pehz pusdeenas paschds wihra spehka gaddš nomira grafs Theodors Pehters Medem. Winsch ustizigi un stingri turejees pee sawu preelischgahjeju nolikumeem un leelako dalu no sawas dsihwibas isletojis schai semei, wispahrigai labklahjibai par labu. Melakis bija dsimis 27. majā 1827. gada un nomiris 7. februari 1883. gada.

Rihzes sawstarpigās ugunspalihdsibas beedribas statuti 31. janwari sch. g. apstiprinati no eelshleetu ministra palihga.

Ro Snikeres „Latw. Aw.“ ir peefubtits schahds raksts: Zeen. rewidenta-senatora Manaseina leelkunga eerehdnis, kolegijas asesors von Gubski lgs bija atnahzis Rihzes apgabalu rewideeret; 18. janwari Snikeres un 20. janwari Wihtina pagasta eestahdes pahrluhfoja. Abds minetos pagastos wifu riktigi un fahrtibā atrahdams, isteiza pagasta amata wihreem sawu labpatifschamū par uszihfici amata waldifschamū; it ihpaschi augtam eerehdnim bij pa prahtam, la protokoles Latweeschu walodā westas, — par ko pee atwadifchanahs isteiza: „paldeews, wifs labi.“ Metruhka ari tahdu, kas fuhdsibas luhguschas augstam weefim preelischā lika. Winsch katru laipni peenehma, wina wehleschamū usklauhdams, un tad katram laipni isklaidroja, kur wina luhgichana peekriht, waj nu pee kahdas zitas teefas, jeb ari meerā japaleel, tamdeht la likumi tā pawehl.

Ro Janu-Sesawas. Melaine us nelaimi! Jana Dganu fainneekam isgahjuscho rudenī, oktobra mehnesi, nodega rija. Gandrihs wifa labiba palika uguns leesmahm par laupijumu; jedomā, la uguns bij peelikta, jo pirmahs uguns leefmas zehlahs no schkub-

na. — Desmit gadu laikā minetā Dganu fainneeka ehkas ir bijuschas trihs reis uguns leesmahm par laupijumu; pirmo reis til rija un pirts palika, zitas wifas ehkas nodega, un pehz gada laika atkal nodega rija. Un tagad atkal tai ihfā laikā breefmigi no sirgusagaleem aplaupits. Nakti, 19. janwari sch. g., issaga is stalla trihs leelus, labus sirgus, wehrtibā no 500 rubteem. Sahdsiba isdarita ap plkst. 11. Sagli bij 4 tehwinu bijuschu, un sawu sirgu bija atstahjuschi mescha malā. Sagli, eedami pehz sawa laupijuma, minetā fainneeka laukā bij issweeduschu kullit eeliktus muhkiserus. Stalla durwis newaredami usmuhket, jo minetos muhkiserus bija pasaudejuschu, sagli uslaususchu stalla greestus un eelahpuschi stalli, un no eelchpuses masahs fahmu durwis uslaususchu ar stangu un sirgus isweduschu. Tad uslaususchu wahgusi, panehmuschu it jaunās schiras, diwi labas wehseles ar rihkeem un weenus aramos rihkus, un eejuhguschu diwejas ragūs un kamanās un tad ar sawu laupijumu aiflaiduschees lapās. (L. A.)

Brisele. 15. februari tika atkal sanemts zeeti kahds pretwaldibneeks (anarchists), Greekis no dsimuma, wahrdā Siambochi, 26 g. wezs, kam bija wiltiga pase un kas bij peenehmis wiltigu wahrdū.

Telegrafa sinās.

Rahirā, 17. februari. No tureenas us Parisi atrahkfuse sina, la pee goda maltites, kas no polizijas preelischneeka Anglu teefahm par godu tika isrihtota, starp ziteem weselības issaukumeem weselibu issauza Egiptes palkawneeks Pakri-bejs us Egiptes atswabinaschamū un us to deenu, kur sweschineeki Egiptes semi buhschot atstahjuschi. Schis weselības issaukums fahzehla leelu kurneschamū. Polizijas preelischneeks usajzinaja Pakri-beju, lai tas tuhliit weefibu atstahjot. Kad Pakri-bejs isgahja us eelas, tad tur fanahkfuschu laudis winu apstweizinaja ar leelu garwilefchanu.

Konstantinopelē, 17. februari. Edhem-pascha ir par eelshleetu ministri eezelts.

Geschiedenes finas.

Rigas pilsehtas domes sapulze, kas schone-
del tika notureta, bija apmeklota no 53 dom-
neekem. Pilsehtas galwa darija finamu:
ka pawaldonis R. v. Wilm lgs atstahjot
fawu amatu; ka R. Tranža fuhdsiba par
pilshehtas waldes nospreedumu wina pensijas
leeta nodota fuhdsibu komissijai, un ka guber-
nas pilsehtu pahrwalde atraidijuse unterofi-
zeera Klawina fuhdsibu par wina nekusta-
mas mantas ne-atshwabinaschanu no imobi-
liju nodoschanas. — Us deenas kahrtibas
stahweja schahdi jautajumi:

1) Pilsehtas waldes preekshlikums, lihds-
schinigahs brugu, sirgu un ekipaschu nodo-
schanas pahrwehrt weena weeniga — sirgu
nodoschanā, par kuras leelako augstumu no-
list 10 rubl., un par strahpes leelako aug-
stumu — 5 rubl. Teel peenemts.

2) Sadownikowa nabagu nama rehkeni
pahrsfats un budshets. Pehz wimu nolasi-
schanas, us pilsehtas waldes preekshlikumu,
abi teel apstiprinati. Schini namā atrod
usturu un aptopischanu: 10 wibri, 14 fee-
was, 46 puiseni un 35 meitenes. Pehz tam
nabagu nama komiteja tika eewehleti A. M.
Kurotschkin un J. J. Nowikow lgs.

3) Pilsehtas waldes preekshlikums par
patronatu teesibas leetoschanu Limbaschu-
Katrini draudses. Schihš draudses basnizas
konvents luhdsis, lai pee mahzitaju zelscha-
nahm winam pascham atwehlot, isredset kan-
didatu un tad pilsehtas waldei stahdit preek-
schā deht apstiprinaschanas; ja basnizas kon-
vents un pilsehtas walde newaretu weeno-
tees par iswehlejamu kandidatu, tad tā wee-
nas ka otras puses kandidati jastahda Wid-
semes konsistorijai preekshā deht ischirschana-
nas. — Domneeks G. Hollanders aishrahdi-
ja us to, ka tagad, kur pa wifu semi teelot
spreests par patronata teesibas pahrgrosi-
schanu, nederetu scho jautajumu kustinat.
Bet dome peenehma pilsehtas domes preeksh-
likumu.

4) Suhdsiba par polizijas waldi, pilseh-
tas waldes usdewumu ne-ispildischanas deht.
Andeles deputazija pagahjuscha septembri
bij usgahjuse pilsehtā kahdu ne-attautu,
no isdeenejuscha unterofižeera Israela Pfeif-
fenbindera turetū dshreemu pahrdotawu,
pehz kam andeles pahrwalde bija luhguse
polizijas waldi, scho pahrdotawu sleht,
ismellechanu usfahkt un no Pfeiffenbindera
peedsiht 150 rubl. trakteru nodoschanas.
Polizija bija ispidijuse tikai otro punkti,
par ismellechanas usfahkschanu, atbilde-
dama, ka par otrahm diwahm punktehm nah-
totees spreest kriminalteesjai. — Kad par
scho jautajumu likums ne-efot flaiden no-
fazijumu, tad us pilsehtas waldes preeksh-
likumu, dome nospreeda greestees pee guber-
natora, deht jautajuma ischirschanas.

5) Domneeka A. D. Chrustatowa preeksh-
likums par komissijas eezelschanu, preeksh
kroneschanas fwehtu swinejuma appreefscha-
nas; komissijai jastahwot is diweem pilseh-
tas waldes un trim domes lozkeem. Preeksh-
likums weenbalsigi teel peenemts un no do-
mes puses komissija eewehleti: domneeki A.
D. Chrustalews (49 balsis), J. Baumans
(29 balsis) un G. Bergengrims (27 balsis).

6) Administratoru zelschana preeksh pil-
sehtas diskonto-bankas. No agrakeem ad-
ministratoreem ir palikuschi tikai A. Wirlaus

un B. Schwarz; tā tad jazet bija feschē.
Tika eezelti: R. Bierichs, G. Laerums, G.
Krämers, A. Kählbrandts, G. Seezens un
D. v. Sengbuschs.

7) Andeles deputatu weetneeku zelschana.
Tika eezelti: G. Liehs un A. Molienš.

8) Kandidatu isredseschana preeksh pil-
sehtas pawaldonu weetneeku amata. Tika
isredseti par kandidateem preeksh weetneeka
amata: a) L. Kerkowius'am — R. v. Tun-
zelmans (45 balsis) un G. A. Krögers (3 b.);
Tiemeram — R. Kerkowius (47 b.) un J.
Burchards (2 b.), un Holstam — J. Pan-
ders (32 b.) un J. Baumans (8 b.).

9) Pilsehtas pahrwaldes par peefehdeta-
jeem tika eezelti: andeles pahrwalde — G.
v. Sengbuschs un W. Bajens; pilsehtas
muischas pahrwalde — D. Minus un R.
v. Wilms; weselibas komissija — Dr. Boch-
mans, Dr. Holstis un J. Wialoschews; sta-
tistikas komissija — R. v. Wilms, un dahrsu
pahrwalde — T. Germans.

10) Imobiliju wehrteschanas komissija
tika eezelti: Gesh-Nigā — Torps, Wande-
bergs, G. B. Classens, W. Heede, G. Chm-
jons, Gareise, A. N. Butilows, J. Rühls;
Peterb. Ahrrigā — J. D. Wunderlichs, G.
J. Ments, W. Dohnbergs, G. Mundels,
N. Kieferigky's un G. Traumans; Masl.
Ahrrigā — G. Schibajews, J. Popows,
J. Kross un A. Schiers; Jelg. Ahrrigā —
Schls, N. Schleichers, J. M. Bogels, J.
v. Ludwigs un Stapparani.

Rigas krona zeetuma, ka „B. W.“ fino,
tagad eetaisitas pilnigas strahdatawas wifu-
wisahds amatneezibas darbds. Strahdneeki
finams ir zeetumneeki, kureem waj nu ja-
noschsch faws foda laiks schejeenes zeetumā,
waj jagaida kamehr top aissuhtiti us zitu-
reeni. Zenas ir toti mehrenas un darbds
foti labs un glihts, tā ka katris darba de-
wejs war buht meerā, neluhsojotees us to,
ka zaur darba doschanu ari fashneef labda-
rigu mehrti, proteet zeetumneekem dob laika
kawelli un pelnu, jo diwi treschdakas no
darba algas nahf pascheem zeetumneekem
par labu un tikai weemu treschdaku zeetuma
walde isleeta preeksh amatu rikhu un zitu
leetu eegahdaschanas. Pastellejumus war
usdot krona zeetuma kanzelejā, zitabelē, no
plkst. 10—1 deenā. Amatneeki tur wisadi:
galdneeki, grahmatu sehjeji, kurpneeki u. w.
z. Scho teizamo cetaini publikai tikai wa-
ram eeteift.

Widsemes un kursemes pilsehtu waldes,
ka „Rig. Ztg.“ dsirdejuse, pagahjuscha ne-
defā no peenahzigas puses dabujuschas us-
aiznajumu, lihds marta widum eesuhitit at-
bildes us daschadeem jautajumeem pilsehtu
leetas. Jautajumu starpā atrodotees ari
schahdi:

1) Kahdas cetaines ir pahrgahjuschas no
rahtes un zitahm pilsehtas eestahdehm us
jainahm pilsehtu waldehm un kahdas wehl
palikuschas wezo eestahschu pahrwaldischanā?

2) Kahdi pilsehtas amati un eestahdes,
pehz jauno pilsehtas likumu eeweschanas ir
atzelti, kahdi pahrgrositi un eeksch kam pa-
stahw schee pahrgrosijumi?

3) Kahdā mehrtā Kreewu waloda teel lee-
tota pilsehtas domneeku sapulzes un pilseh-
tas pahrwaldibas eestahdes.

4) Zil leels pilsehtas patrimonial-appa-
hals?

5) Kahdas jaunās nodoschanas pilsehtai

par labu eewestas un waj winas no waldis-
bas apstiprinatas?

6) Jf kahdahn fadsibwes schirahm un
tautibahm zil muischneeku, literatu, tirgo-
taju, amatneeku; zil Kreewu, Wahzeeschu,
Latweeschu, Jgaunu u. z., fastahw pilsehtas
domneeku sapulze?

7) Zil leela ir literatu nodoschana, un
zil personu wimu maksa?

8) Waj pilsehtas walde isleeto pilsehtā
un pilsehtas muischas patronata teesibu?

9) Kahdu algu dabuhn: pilsehtas galwa,
waldes lozekli, sekretars u. z. amata wibri,
un waj wineem pee tam naw kahdu zitu
eenehmumu, brihwa korteta u. t. pr.?

10) Waj pilsehtas walde privatdarischa-
nās nenem kanzelejas nodoschanas? Ja tas
noteel, tad us kahda likuma pamata un pehz
kahdas talkes?

(Waj starp jautajumeem, kuras „Rig.
Ztg.“ naw peeminejuse, atronahs ari jau-
tajums par to, zil naudas pilsehtas walde
isdod preeksh katras tautas skolahm, ne-efam
dabujuschē finat.) (B. W.)

Patronata teesibai Baltijas basnizu draudses
nu ari Kreewu laikraksti sahš spreest nah-
wes fodu. Kreewu Peterburgas awisei ne-
peeteel ar to ween, ka patronata teesiba teel
atzelta, bet wina it pareisi ari prafa, ka
tagadejo basnizas konventu fastahws tiktu
pareisaki eegrosits, tā ka winsch buhtu newis
kahdu fewischku schkiru, bet wisas draudses
aistahws. Tad mahzitaja zelschana ne-at-
karaschotees wis tikai no kahda pahra wihru
gribas, bet notikschot pehz draudses wispah-
rigas wehleschanahs. — Kahdā wihse bas-
nizas konventi pehz minetahs awises domahm
buhtu japahrgrosa, wina ne-issafa. „Balt.
Wehstnesis“ par scho jautajumu jaw reis
issazijees un winsch ari schim brihscham ne-
fin derigata padoma, ka lihdschinigds kon-
wentds, bes muischu un hemneeku aistahweem
ari wehl walineeku aistahweem list nemt
dalibu.

Widsemes dselszela leeta jo dsibwata in-
trese preeksh wina un wina turpinajuma
lihds Nikolaja dselszela leekahs buht ab-
pus Baltijas. Ribinskas-Bologajas dsels-
zela beedribas usdewumā wirsinscheneeris P.
von Götte lgs ir nesen isdewis aprehkim
par gaidameem eenehmumeem un isdewumeem
us nodomata Rigas-Bologajas dselszela. Pehz
v. Götte lga aprehkina jaunais dselszelsch
buhtu 614 werstes garsh: 235 werstes no
wina eetu zaur Widsemi, 162 zaur Plesta-
was gub. un 217 zaur Nowgorodas guberm.
Widsemi 38, Plestawas gub. 38, un Now-
gorodas gubernā 14 eedshwotaju. Sedsh
wotaju skaitu un zitus apstahus eewehrojot
warot rehkinat, ka us 279 werstes gara Ri-
gas-Plestawas dselszela par gadu tikschi
braukuschi 617,260 pasaschiri, kas nobrauk-
schot pawisam 78,468,179 werstes, un
335 werstes gara Plestawas-Bologajas dsels-
zela tikschiot braukuschi 445,024 pasaschiri,
kas nobraukschot pawisam 53,424,134 wer-
stes. Zaur to warot gaidit schahdu eeneh-
mumu: no pasaschireem 1,678,679 rubl. u.
par bagaschu 184,655 rubl., kopā 1,863,334
rubl., jeb 3035 rubl. no werstes. — Par dsels-
zela buhwes maksu un gada isdoschanahs
runajot, wispahrigi jaw tagad war fazit,
dselszelsch pehz Götte lga aprehkina waro-
gan pats zaur fewi pastahwet.

Bischu muischa. No tureenes mums pee

nahjis schahds sinojums. Swehtdeenās (13 febr.) wakara Biſchu muiſchā bij maſi ſwehtki, par kureem kahdu wahrdu peemineſchu. Biſchu muiſchā tapat kà zitur jo wairak at-tiſtitās weetas, faſtahjāhs ugundſehſeju beedriba. Schai beedribai bija minetā deenā karoga ſwehtku ſwehtſchana. Uf ſcheem ka-roga ſwehtkeem bija ſapulzejuſchees daudj lauſchu. Swehtku dalibneekus loti laipni ſanehma S. L.; ſwehtku telpas bija iſpuſch-ſotas ar mahſligahm ugunim. Diwas dah-mas jeb kundſes paſneedſa bagati iſſchubtu karogu, kaſ ſeltā mirdſeja. R. lgs runaja Bahzu walodā, pehz tam G. P. kungs ru-naja Latweeſchu walodā, kaſ ar ſawu runu kauftajus tā aiſgrahba, ka tam uſſauza „augſtu laimi!“ Wehlaki laudis tika paſee-nati ar alu un ſchnabiti, ko kahdi godajami weeſi ſwehtku dalibneekem paſneedſa.

Kahds ſwehtku dalibneeks.

Romſas diſimtkungs, kreies deputats barons Leons Meyendorffs, kà ſchejeenes Bahzu awi-ſes ſino, ſeſtdeen 12. februari Berlinē no-miris, ſawā 43. diſiwhibas gadā. Pehz aten-tata 9. oktobri pehrnā gadā wiſch aiſbrauza janwari ar ſawu kundſi uſ Berlini, liſtees tur ahrſtetees no profefora Bergmana. Schē winam peſitahs nerwu drudſis (karſonis), wehlat ari wehl ſarnu ſalaiſums; til grubtu ſlimibu wina mahjāhs meefas neſpehja pah-zeest. — „3tga f. St. u. L.“, Meyendorffa nahwes ſinu neſdama, ſaka, ka wiſch land-tagā peederejis pee teem, kaſ aiſſtahweja muhſu ſemes eeſtaſchu reformu, tahdu re-formu, kaſ ſneegtoſ pahri par tihri ſaim-neeſigū reformu un kaſ nodotu wiſas ſemes wajadſibas pahrgroſitam landtagam. Ar wina nahwi eſot daſcha jauka zeriba paſudſe.

Augſtroſe. Kad beidsamā laikā wiſas drau-dſes, kà ari daſchds pagastds ir dſeedaſcha-nas beedribas dibinatas, bet mehs Augſtro-ſeeſchi, lai gan ari pehz tam zeeſchi puble-jamees, bet no ta mehrka wehl deefgan tahtu eſam, jo muhſu pagastā ir wehl daudj tai leetai pretineeku, kaſ neſaprot un neſajehds, no zil leela ſwara ir iſglihtota dſeedaſchana.

Tikai 1881. gadā zaur zeen. draudſes mah-ſitaja J. Bernhard lga uſmudināſcham ſa-pulzejāhs daſchi pagastā diſiwhodami jauneki un jaunekles pagasta ſkolā pee ſkolotaja lga, lai tur waretu ſihlaki pahrrunat par dſee-daſcham, winas augteem un kaſ uſ preeſ-ſchu darams. Wiſi ſapulzejuſchees, prahtigi ween norimaja, kahdas reifes ſwehtdeenās par watas brihſcheem pagasta ſkolā pee ſko-lotaja ſapulzetees un wairakbalſigu dſeeda-ſcham mahzitees, kaſ lihds ſchim laikam ar-weenu kahrtigi notizis, ari redſams, ka ſchee Augſtroſes jauneki un jaunekles peerahdiju-ſchi, ka wini ſawā darbā uſzihtigi bijuſchi. Jo leelakds baſnizas gada ſwehtkds ir ſawu deewkalpoſcham baſnizā ar wairakbalſigu dſeedaſcham puſchkojuſchi. Glawa lai par to ſcheem uſzihtigeem jaunekteem un jaun-eklehm. Bet kà jaw mineju, ka muhſu pa-gastā tahdu netrubhſt, kaſ tai leetai preti ſtahw, tadeht muhſu jaunekteem deefgan grubti gabjis, ka jaw til pat tahtu ſawā darbā ir warejuſchi tikt. Kahds Augſtroſeets.

Raudites pagastā Dobeles aprinki pehrnaja gadā nu reiſ uſtaifija ſkolās namu. Sko-las nams no ahrpuſes brangi iſſkatahs; eekſchpuſi nepaſiſtam, jo nams wehl naw ſkolās darbeem atwehrtis un weenigi tapehz, ka wehl naw apnikuſchi ſkolotaju leetā ſil-

dotees un teeptees. Kamehr ſkolās nebij, tad ſaprotams Naudifchneekem ſtahweja wata til tee diwi zeki, waj nu maſinos raidit zitu pagastu ſkolās, waj winus uſaudſinat til lab kà beſ ſkolās mahzibahm, jo S. lga tā deh-weto „privatſkolu“ nebuht newar par tahdu uſluhtot, kaſ ſcho laiku pagasta ſkolai ſpehtu lihdsinatees. Nu ir ſkolās nams jaw no oktobra mehneſcha gataws un iſmaſſa paga-ſtam, rihzibas nerehſinot gandrihſ 6500 r. No ſchihs ſumas 24 ſkolās nedefahm jaw 16 ir pagahjuſchas, bet Naudites maſinee drihſt ſawu ſkolās namu tikai wehl no ahr-puſes apbrihuot. Zeen. laſitaji jautahs: „Kapehz tā?“ Nu, ta leeta ir tahda: 3ſ-gahjuſcha gada aprila mehneſi Naudites pa-gasta walde uſaiſinaja zaur „Latweeſchu Awifehm“ ſkolotajus, kaſ ſcho weetu gribetu peenemt, lai aprila 24. deenā eeronotees pa-gasta namā, kur tad ſkolotaju wehleſchanaſ notikſhot. Minetā deenā eeradahs kahdi 8 kandidati. Wehleja un iſwehleja ar 30 pret 12 balſim toreifejo Slagunas ſkolotaju W. lgu. W. lgs atſtahja ſawu weetu Slagunā un apmetahs uſ diſiwhi pee ſaweem weza-keem, kamehr ſkolās namu pabeigs taiſit. Pagasta wezafajs un weetneeki nodewa W. lgam ſkolai peederigo ſemi preeſch apſtrah-daſchanaſ. Peenahza rudens un W. kungs wehl arweenu welti gaidija uſ ſawu apſti-prinaſcham. Tē pagasta wezafais atdod winam atpaſat wina leezibas ſihmes, paſlu-dinadams, ka buhſhot ſkolotaju par jaunū wehlet un aiſleedſa ari noptauto labibu kult. W. lgs greeſahs pee ſkolu wirſwaldes, un nu iſrahdijahs, ka weetiga ſkolās kommiſija wehl nebuht nebij wina deht apſti-prinaſcha-nas ſkolu wirſwaldei preeſchā ſtahdijufe, bet tikai peepraſijufe, kam iſhti jawehl ſko-lotajis, waj pagastu- waj weetneeku-ſapulzei? Skolu wirſwalde atbildeja, ka weetneekam ſkolotajis jawehl un pagasta wezafais ſkaidri iſrahdija, ka winam eſot ſaws kandidats. Bet weetneeki iſwehleja wezafajam par breeſ-migu nepatikſcham to paſchu W. lgu. W. lgam bij 7 balſis un no diwi ziteem kan-didateem dabuja weens 5, otrs 2 balſis; tā tad ari weetneeki bij tapat kà pagasta pilna ſapulze, W. lgu ar balſu wairakumu iſwehlejuſchi. Ja laſitaji doma, ka taſſchu W. lgu apſti-prinahs, tad loti maldahs. Wee-tigai ſkolās kommiſijai eekrita prahtā, pa-gehret, lai W. gs notura promes leziju Do-beles pagasta ſkolā. Taſ notika un W. lgs un weetneeki atkal gaidija uſ apſti-prinaſcham, gaidija un gaidija, kamehr pagahja ſemas-ſwehtki, pagahja pus janwara mehneſcha un — tē pahrnahſ wiſeem par brihnumū ſina, ka W. lgu ne-apſti-prina un ſkolotajis eſot wehl treſcho reiſ jawehl. Kad nu treſcho reiſ wehlehs, kaſ nu wehlehs, ko nu iſweh-lehs un waj tad iſwehletu reiſ apſti-prinahs, kaſ to lai ſin pateikt! — Tē nu zekahs jau-tajeens, kad ari ſkolās waldes tahdas leetas pabalſta: kahda droſchiba tad ſkolotajam, ſawu droſchu weetu atſtaht, ja wiſch top zitur eewehelets? Waj pagasta wezafajam, kad wiſch likumus nejehdſ ſalaſit, newaja-dſeja pirms wehleſchanaſ deenas no ſkolās waldes iſluhgtees padoma, kam jawehl ſko-lotajis? Ja pagasta weetneeka wehleſchana neka neder, kadeht tad wineem pawiſam dota wehleſchanaſ teeſiba? W. lgs ir Jelgawas realskolās kurſu pilnigi pabeidſis, tad Jrla-was ſeminarija kà elſterns eſkamenu nolizis

un tur otra numura leezibas eeguwees, Sla-gunas ſkolā diwi gadus patſtahwigs (ſinams ari apſti-prinats) ſkolotajis bijis un nu pee-peſchi — wairis neder par ſkolotaju? Tahda warmahziga iſtureſchanaſ pret ſkolotajeem naw wiſ iſhtais lihdselkis, muhſu lauſſkolu eeſtahdehm eeguht publikas uſtizibu. (W. W.)

Par Aſiſpites ſemkopibas beedribu un wi-nas apſpreedumeem. Kurſemē lauſſaimnee-ziba gan nu wairis neſtahw uſ til waren nedroſchahm kahjahm, kà taſ bij ſenaki, to-mehr ar noluhku uſ ihpaſchi ſchintis laikds pagehroſchu apſti-prino, ſinatnigi-praktiſko kop-kopſchanaſ, tē ir til pat leel-, kà maſ-grunt-neeki tikai wehl beidsamajā, jaunakajā laikā ſti-pratu pamudināſcham un aiſrahdiſcham dabujuſchi: zaur ſawu beedroſchanaſ ſem-kopibas beedribās, zaur ſawahm daudſpuſigi pagehretahm weetigahm iſſtahdehm un zaur ſchimlaikam rihkojameem ſemkopibas kongre-ſeem, uſ ko drihſ weena un jotra Kurſemē ſemkopibas beedriba ſagatawojahs nemt da-libu. Weens tahds kongreſs jaw tila no-turets 1881. gadā, nahloſchais, kà diſtadams, tilſhot nahloſchā 1884. gadā iſrihlotis.

No wiſeem lihdselkeem, kaſ lauſſaimnee-zibu weizina, mehs tē ſtahdam ſabeedroſcha-nas ſemkopibas beedribās labpraht pirmā rindā, t. i. mehs leekam uſ to wiſwairak ſwara; jo tahdas beedribās iſhti robahs tahs pamudināſchanaſ un ta ſpehta, kaſ wajadſigs pee pamahzidameem un preeſchſihmigeem iſſtahdes rihkojumeem, kaſ wajadſigs pee aug-ligahm dalibas-nemſchanaſ uſ augſcham mineteem kongreſeem, kaſ wajadſigs pee wi-ſas ſemes-, lopu-, un dahrsa kopſchanaſ kreet-nakahs pazelſchanaſ. Zaur beedribahm, ku-rahm leels ſpehts, ir wiſur un wiſadās lee-tās daudj, loti daudj jaw panahkts. Kaſ weenam naw eeſpehjams, taſ ir ſaweemibā iſbarams. Zaur ſemkopibas beedribahm, zi-tās ſemes ir uſ lauſſaimnee-zibas lauka ſchi-nis laikds panahkumi ſaſneegti, kaſ pirmā azumieklī iſrahdijuſchees par ne-eeſpehjameem; un zaur ſchim beedribahm ir ſemkopibas lauka ſpehti pamoduſchees, par kureem ſchau-bijahs, ka wini buhtu paſaulē.

Mehs teeſcham preezajamees, ka Kurſemē un Wiſemē tagad ſahſ zilāt un iſrihtot lauſſaimnee-zibas ſa-eimas, kuras wehlat top iſgahdatas kà ihpaſchas ſemkopibas beedribas. Sabeedroteem ſpehkeem ſemkopji uſ lauſſaim-nee-zibas lauka teeſcham daudj wairak ko pa-nahkts, nekā atſchlihtigā diſiwhē. Zaur ſem-kopibas beedribahm pee lauſſaimneekem pa-zelſees nopeetnaks ſemkopibas prahts, kaſ teem lihds ſchim zaur pahrak daudj un wi-fai wiſpahrigahm beedroſchanaſ un wee-ſibahm tika aiſturets, waj pat laupits. Sem-kopibas beedribas ari pazels ſemkopju kahrtu leelakā zeenā un tai gabdahs ſti-pratu ſazen-ſibu un droſchaku zeribu uſ nahkamibu. Zaur ſchim beedribahm pee lauſſaimneekem wai-roſees mihleſtiba un labpatikſchana uſ ſem-kopibas darbeem, kaſ ihpaſchi pee jaunaka-jeem lauſſaimneekem ſti-pri wajadſigs; zaur teem ſchimis beedribās mantoteem praktiſkeem iſmehginajumeem un peedſihwojumu iſmai-nijumeem zelſees wairak uſtizibas un zeribas uſ jaunahm apnemſchanaſ un jaunū pah-labojumu kreetneem panahkumeem, un radi-ſees ari eepreezināſchanaſ un paſcetibas pret daſcheem grubteem, taſſchu pahrejoſcheem ah-riſeem lauſſaimnee-zibas un mahju apſtaht-keem.

Kursenē schimbrišcham, tā uš faweem zekojumeem esmu pahrleezinajeēs, laufšaim- neezibas beedribas pastahw: Gribwā, Bauflā, Dobeļē, Kuldigā, Dukumā un Mišputē. Sa- kas-muiščas un Krona Behrš-muiščas pa- gaštōs patlaban tahs zefahs.

Lai semkopji tapehž ušzihīgi beedrojahs kopā uš fawa darba-lauka pamatigu weizi- našchanu; ari muhšu augštāis kungs un Kei- fars nesen issazjīs laufšaimneezibas beedri- bahm ihpaščā, Waldibas Wehstnesi nodru- katā, rakstā sawu atšihšchanu un labpatit- šchanu. Tahdi beedribu darbi, kas tehwu jemes laufšaimneezibai par labu pastrahdati, nepalikšot no muhšu augštā Semestehwa ne-eewehroti, jo Wišč buhšot arweenu gataws, winu derigos publinūs sekmet. Lai šchee wahrdi ari mums der par pamudina- šchanu.

Mums ir mihta katra weeta un eestahde, kas nodarbojahs ar semkopibas pamatigu, kreetnu pazelšchanu; un lai tas ari eesah- kumā notiktu ar daschadeem apstahskeem un gruhumeem, — peenahzigeē derigeē augi nepaliks atpakal. Ar preeku mehš šchē ta- pehž ari peeminam Mišputēs semkopibas bee- dribu.

Šchi beedriba pastahw til wehl weenu wešeln gadu, wina ir apstiprinata aispehrnā gadā, t. i. 1881. gadā, tai 31. oktobri, šchini pašchā sawā apstiprināšchanas gadā, wina usahla sawas darišchanas; schimbriš- scham winai ir wairak nekā 40 beedru.

Mišputēs semkopibas beedriba ir uš fa- wahm šapulžehn, ko ta pa mehnescheem no- tur, daschūs jo eewehrojammūs laufšaimneezī- bas preekschetūs, un — tā dširdams — it dšihwās debatēs, pahrspreeduse. Šchai beedribā gan pa leelakai datai darbojahs tilkai leelguntneeki — wahzjstā walodā; bet ešot nodomats ari preeksch masgruntneekem tē uš preekschu pa laika starpahm isrihtot šapulžēs, kur tad atkal tilkai Latweeschu wa- lodā zels un apšpreebihš preekschlikummūs.

Schoreis turam par derigu, tē wehl it ihpašči peeminet, ka šchi beedriba ir eezeh- luse diwas sewiškās komišijas, no kurahm weenai ir tas usdewums, atrast derigus pa- domūs un preekschlikummūs pret mešču po- stišchanu, kura noteek gan zaur izjiršchanu gan zaur šahdšibahm. Dtrai komišijai ja- pahrspreesch un ja-issrahdā preekschlikumi, tā preeksch wiša Mišputēs apgabala wisla- baki waretu isrihtot kopigu semkopibas-ma- šchinu un škunstigu mehšlu eegahdaschamu.

Pirmā komišija pret mešču postišchanu zaur izjiršchanu un šahdšibahm pirmā rindā atraduse par wisderigaku, zaur šaprotami šastahditeem un lehti pee-ejameem raksteem lauschu wehribu greešt uš mešču labumu un kopschanu; tahkal wina leek preekschā, ka pa tahdu pašchu zeku laudis ja-ee pašihstina ar ihpaščumū teesību un jawada uš šchihš teesibas eepašihšchanos un zeenišchanu.

Dtra komišija wehl naw deesgan galigi apšpreeeduse sawu preekschlikumu, uš ko wišs apgabals it usmanigi noluhkrojahs. Pee šcha preekschlikuma galigas apstrahdaschanas, jeb pee kopigahs gahdaschanas par semko- pibas maščinu un škunstigu mehšlu eepir- šchamū un peeweschamū tē wehl truhst dāšchi lihdselki un daschadas peepalihšibas. Par šchahdu pašchu šcho leetu kopigu apgab- daschamū nesen ari wispahri derigā Deenwi- dus-Widsemēs semkopibas beedriba spreedā;

dširdesim turpmak, pee kahdeem gala-spree- dumeem šchini leetā weena waj otra no šchim semkopibas beedribahm buhs nahkuse.

— a —

Ši Leel-Swehtēs raksta „L. Aw.“: No- skatoteēs uš lauschu tagadejeem zenteeneem un zihnineem, kusteschanos un ilgoschanos, ir jafala, ka pee muhšejeem, ihpašchi peh- dejā laikā, stipras pahrgrofišchanas mana- mas. Salihdšinajot pagahjuščos gadu def- mitūs ar tagadejo laiku, israhdahs wišs fa- wadi un zitadi, nekā senak. Senak kalpi nesinaja nekā zita, tā muiščās un pee šaim- neekeem pelnūt loni, ar ko šeeru un behr- ninūs ušturet; bet tagad wineem ir modu- šchahs zitadas zenschanahs. — Redšedami, ka šaimneeku jeb semēs turetaju kahrta uš- plaukst pee mantas un isglihtibas, pee behru isškološchanas un wišadas dšihwes buhšcha- nas, ari kalpi labpraht grib pazelt sawu dšihwes ehku uš zitadeem dšihwes pamateem. Negribu šazit, ka kalpeem darbs un sem- kopja publini apnikušchi. Ne, wini jo no- peetni dšenahs kahdu semēs gabalu dabut sawā apstrahdaschanā un maksā semēs tu- retajeem augstas zenas par puhra-weetu. — Šchogad 10. janwari Mas-Swehte jeb Wolu muišcha nahza issolišchanā uš 18 jauneem nomas gadeem. Daschi kalpi šabeedrojahs kopā un šagahdaja pagehretahs wajadsibas preeksch solišchanas; wini bij zeeti apneh- mušchees muišchu dabut rentē, wišus zitus pahrsolidami. Tas ari notika; bet domenu waldei bij nodots aissehgelets solišchanas rakstis. Rakstā kalpu solijums bijis pahrs- solits, un tā tad muiščas nomā nemšchana peekrituse šitu muiščas arendatoram San- dersona šgam. Muiščas rente šadšihā uš 2666 rubleem. Bet minētās rentes naudas muiščas arendatora šgam preeksch Latwee- schu un Wahzu mahzitajeem wehl jadod šaws šinams rehšinums, daschadas labibas, kas štahw wehrtibā no wairak nekā 300 rub- leem — Senak pee muiščas peedereja Na- dšinu un Meju krogī, bet tagad tilkai Meju krogūs ween. Muiščas jaunā arente pret lihdschiniģo ir solišchanā pa-augštinajusehš ar wairak nekā 860 rbl. un kontratā bes- tam wehl uslittas daschadas buhwes. — Kad eewehrojām, ka ar weenoteem meešas un mantas špehkeem pašaulē alāsch leelas lee- las leetas ir panahkamas, tad waram tilkai preezateēs, ka ari muhšu kalpeem ir modu- šehš dšihšchanahs pehž kopigeem darbeem ar špehku un mantibu. Lai gan Latweeschu tauta ar bagatibu daudš newar lepotees, to- mehr, kad tauteeschi kopotos labā weenprah- tibā, tad ari masakturigeē waretu kerteēs pee kahdeem bagatibas atnešigeem darbeem, ka p. peem. pee kugu buhwehm, pee leeliskatās tirgošchanas u. t. j. pr., un labu pelnu pa- nahkt. — Tautai, kas zenschahs sawu dših- wes buhšchanu pazelt uš drošcha pamata, arweenu šmaida laba nahlotne.

Ši Mištes raksta „Štgai f. St. u. L.“, ka kahds Kursemes muišneeks, kas nesen nomiris, sawu Mištes aprinki atrodoschos muišchu testamentā norakstijīs Terbatas uni- wersitetei. Bet ja šchi to nepeenemtu, tad winas weetā par mantineezi šahjahs Balti- jas politeknika Miģā. Šchis ahrfahrtigais testaments tomehr til ahtri wis newarehš tikt ispidbits, tadehl ka nelaiķa manteneeki testamentam nodomajot pretoteēs.

Terbata. No pilšehtas domneekem R.

Umbliā un G. Sachš un no B. Eišensmidt šgeem atronahs eelšch „Šesti Postimeēs'a“ rakstis, kura teek isškaidrotš, ka no dascheem Šgaunu laikraksteem ispaustahs šinas par pil- šehtas bankas nedroschibu pawišam nepareišas, kas redšams jaw ari no tam, ka bankai ešot lihds 200,000 rbl. leels reserwes kapitāls; bet til pat nepareišs ešot ari „Miģ. Štgas“ šinojums, jo bankā usglabajoteēs 3 miljoni rublu semneeku naudas, jo šchai bankā wehl nekad ne-ešot bijis til daudš naudas, ne til wehl no šemneoteem.

Maslawā. Kroneschanas šwehtku komi- tejai, sem Keisariskā pilšgalma ministra wa- dibas, tagad pilnas rokas darba. „Mas- lawas awiše“ šino, ka šchim brišcham is- labo leelo un maso šremia pilis, Petrowa un Meškutšnij dahrsūs. Preeksch Keisara šwihtas uš Maslawu suhtihš 36 apselittas kareetes un 4 walejas ekipaščas, kuras pa leelakai datai taišittas 18. gadu-šimtena šah- kumā. Št šewiškhi krahšchni ir tee goda- rati, kuruš Pruhšchu kehnišch Šridrikis Lee- lais dahwaja Keisarenei Elisabetei Petrow- nai. Ja parades brauzeenu škaitš daudšmaf lihdsinajahs tam, kahds bij 1856. gada kro- neschanā, tad wajadsigs wišmasal 188 brau- zamu širgu. Par garidsneezibas peedališcha- nos šino, ka tani laikā Maslawā eeradiseēs 12 augsti pareištizigas bašnižas garidsneeki, un proti Nowgorodas un Peterburgas me- tropolits Ššidors un Kejewas metropolits Platons; Keersonas, Šholmas un Warscha- was, Kajanas, Kajanas, Tulas, Keišchine- was un Tweras arkibiskapi, un Kostrowas, Wladimiras, Jaroslawas un Wologdas bis- kapi. Wairak nekā 100 ornatu preeksch aug- stakās garidsneezibas, tā ari pilniģi jaunās paradu uniformas pastelletas preeksch bašni- žas dšeedatajeem, pilšgalma orkestra un wi- šeem koreem. — Šwardija tilkai pa datai ees uš Maslawu; tee ziti karapulki, isnemot Šo- mijas leibwardijas štrehneeku batatoni, kas pilnā šastahwā eeradiseēs, suhtihš tilkai deputazijas.

Šarkowā, 14. febr. Korotščas pilšehtas bankas direktors Balabanowš un wina weet- neeks Morosowš noteesati uš nomešchanos Šibirijā, pirmejais Tomškas, pehdejais To- bolščkas gubernā.

No Kejewas. Kā awiše „Kejewanin“ šino, preeksch kahdahm deenahm Kejewā atbrauza kahda dahma, uš kuras pašes bijis apših- mets: „Austrijas pawalstneezje Luise B.“ Šchi kundse apmetahs weenā no labahm weesnižahm un tuhlin aissuhtija pehž fakto- reem, kureem usdewa wisihšakā laikā atrast tai bruhšganu, kuream wišadā wišē wajagot buht no muišneeku kahrtaş. Pehž diwahm deenahm kahdā preekschpilšetā atradahs pee- pašigs bruhšgans, kuru tuhlin atweda pee B. kundses. Bruhšgans bija nabags. B. šde pawehleja usschuht winam wajadsigahs drehbes un to šarpā ari fraku. Pehž trim deenahm bija leezeneeki atrasti un notika kah- šas. B. šde masā preekschpilšehtas bašnižā nobrauza loti dahrgā apgehrebā, par kuru wiši brihnejahs. Pehž laulibas zeronijas B. šde ar sawu laulatu draugu ašgahja pee notarija, kura kantori pehdejais israkstija sa- wai šewai atļaujas leezibu preeksch šwaba- das uštureschanahs šreewijā un ahršemēs. Kad leezibu bij šanehmuse, tad B. šde ee- dewa sawam laulatam draugam 300 rublūs, un tani pašchā deenā isbrauza ij Kejewas.

Nabagais muischneeks bija laimigs, ka tik weeglä wihsē bija nahzīs pee frakās un 300 rbl.

Staro-Ofkolas aprinki, Kurfklas gub., kà „Pet. Herolds“ stahsta, meera teefnesis dabujis no kahda muischneeka schahdu ehmigu luhgumu: „30. majā 1882. gadā es aisdewu semneeku gruntneekam J. F. D. defmit pudus rudsu ar to nofazijumu, ka winam tee ja-atdod us 1. augustu, bet ja winsch to ne-isdaritu, ka tad man ir teefiba, winu, kur un kà til patiftu, fist til ilgi, kamehr nebuhš man rudsus atdewis. Tahdu nofazijumu D. peenehma leezineeku kaufmana Sch. un krona semneeka G. klahthufschana. Scho juhfu zeenibai sinodams, es luhdsu Juhš no mineta J. F. D. rudsus peedfist, bet ja mans parahdneeks leegtos fawu parahdu nolihdsinat, tad man dot atwehleschanu, winu meefigi kaitinat. J. W. K., muischas ihpafschneeks Staro-Ofkolas aprinki.“ — Saprotama leeta, ka meera-teefnesis scho ehmigu luhgumu atfuhstija atpakaf, bes nekahda nofpreeduma.“

Baku. Kaspijas juhrmalē starp Baku un Baila ragu nesen eewehrota stipra krasa pazelschanahš, lihdsiga tai, kas notika 1880. gadā. 26. janvari krasis pazehlahš til stipri, ka uhdens atwirfijahš daudš asu tahumā un juhras dibens tur tapa faufš. Weetahm seme pazehlahš pa 1—2 pehdahm un faplaifija 5 zoluplatumā. Strahdneeki, kas strahdajufchi, skaidri redsejufchi semes pazelschanos.

Uhrsemeš finas.

Parije. („Bals“ originalkorespondenzija). Printfcha Scheroma Napoleona atfwabinafchana darija us wiseem loti labu eefpaidu, ne tadeht, ka Plon-Plons (Parisneeki winu zitadi nefauz, ka pee palamas Plon-Plon) buhtu kaudim patihkams, jo tas winsch nekad nebija un ari nebuhš, bet weenfahrfchi tadeht, ka wina apzeetinafchana neweenam, pat dascham firdigam republikaneetim nebij pa prahtam. Wehl mafaf patika no tautas weetneeku fa-eimas un pret agrakajo waldofcho dinastiju printfcheem projektete likumi, kuri war fazit, par laimi, wisi no fenata atgruhsti atpakaf. Franzufchu tauta nemihl ahrlahrtigu likumu, un waldiba ar winu peenemifchanu tikai few war skahdet un pretineeku spehkus stiprinat. „Ja schis idfihfchanas likums teel peenemts un prinziš Napoleons, kà wina pirmāis pahrlahpejs, ifraidits,“ dširdeju reis teizam, „tad brijwiba stahw pee mums us wahjahm kahjahm! Ar schahdeem likumeem jaw wifai brijwibai gals! Kas par to galwo, ka us reis waldiba mani un katu zitu ne-eerauga pastahwofchai waldibas formai par skahdigu un ne-ifraida if tehwijas? Tā tas ne-eet!“ Schee pahra wahrdi wislabal rahda, kà publika schini leetā domā un waldibai til warehš wehlet laimi, kad wina scho nelaimigo printfchu jautajeenu reis buhš nokratijufi no lakla.

Schinis deenās tē stahweja diwi Kreewijas pawalftneeki — nihilisti — teefas preekfchā, tadeht ka bij rakstijufchi presidentam Grewi draudu wehstules. Weens tila noteefats us 2 gadeem zeetuma, otrs palaišts wala, peerahdijumu truhkuma deht. Gewehrojams, ka abi diwi Schihdi, kuri Kreewiju preekfch kahda pusgada atstahjufchi. Zaur zaurim jafaka, kad Kreewijā noteefato nihilistu tautibu zauri skata, tad wisleelakā prozentu data peeder Schihdeem.

Wifa Parise schim brijfcham rina pahrlahdu tumfchu, wehl ne-iffklaidrotu atgadjumu, kuru polizija ar wiseem spehkeem zihstahš dabut pee deenas gaismas. Schē dšihwo kahda bagata jaunelle, de Monasterio jaunfunde, kurai Deenwidus-Amerikā, Tschiles walsti leeli peederumi, no kureem, kà runā, winai par gadu lihds 10 miljonu franku (4 milj. rublu) eenahfchanas. Ar fawu mahiti un brahli wina dšihwojufi leelakā eenaidā, netiklu dšihwi. Kahdu deenu kahdi stipri tehmini eelaufufchees M. jdses dšihwolli, ufwweedufchi tai leelu lakatu wirfū, aifbahfufchi muti, ka nedabun kleeht, ifnesufchi steigfchus ahra un eezehlfufchi jaw tur gaidofchā kareetē, kura ar fawu laupijumu aulfeem ween aisdewufees projam, nekahdam ko no scha noseeguma nemanijufcham. No schahš deenas no M. jaunfundes ne wehsts. Winaš mahite, kura kahda M. dšihwolli useeta, leedjahš teikt, kur meita atrodahš un tika talab apzeetinata lihds ar mineto M., kà dalihneeku. Domā, ka neleefcha darbs bijis norunats starp mahiti un dehtu, kurefch wehl naw useets. Laitam nelaimiga jaunelle buhš eeflodfita kahdā traku namā, kuru tē naw truhkums. Schi tad buhtu jaw otra reise, ka M. jaunfunde tiktu no fawas mahites eebahsta tahdā weetā. Pirmo reisi wina laimigi atfwabinata; wehlam, ka ari schoreif drihš atkal tiktu pee brijwibas un ka wainigee ne-iffbehgtu pelnitam fodam. Jf beefchi ween atfahrtiojofcheem lihdsigeem notikumeem leekahš buht par loti labu lihdselli atfihšts, likumigo mantineeku eeflodfite traku namā, lai waretu pee wina mantas tikt. Un, deemfchehl tē netruhfkt tahdu wahjprahtigu namu ihpafschneeku, kas par naudū ktru brijhdi gatawi wefelu zilwefu par prahtā jufufchu peenemt.

Zif daudš ir Latweefcheem peederigece fugi nopelnijufchi 1882. gadā, ja isdewumus nerehkina?

Tahdu jautajumu mums Latweefcheem ir preekfchā lizis wifā Giropā labi pasihstamais juhras leetu ismekletajs un statistikis M. Kier, kas Kristianijā, Norwegijā ir statistikas biro direktors, un mani jaw daudš gadus mehds eepreezinat ar fawahm wehstulehm, peefuhdidams smalkakas un jaunakas finas par Norwegu fugneezibu un ifluhgadamees finas par Kreewiju.

Kier kungs raksta, ka Norwegijas sehgeku fugi 1880. gadā zaurzaurim efof pelnijufchi us ktru tonnu bruto 65½ kronus. Kronis ir Norwegu nauda, 1 kronš ir 1,388 franki, jeb 1368 franki ir lihdsigi 1000 kfoneem. Ja nu rehkina pehz tagadeja kurfā 1 franku par 40 kapeikeem, tad 65½ kroni istaiša 36 rublus 68 kap. Nu winsch grih finat, zil rublus ir Latweefchu fugi 1882. gadā us ktru tonnu pelnijufchi, rehkinajot scho fugu (bruto) eenahfchanas ween un nemaf ne-atflaitot noft fugu isdoschanas.

No schihš jautafchanas, kà ari no Kier k. isdotahm grahmatahm, ir redsams, ka Norwegijā ir jaw labi ilgi eerasta leeta, statistikas biro jeb kantoram peefuhstite finas par to, zil fugi ir nopelnijufchi aifgahjufchā gadā. Pee mums wehl naw tahda eeraduma, un weemigi tikai muhfu keisariska juhrkopibas beedriba waretu ar tahdeem fugu nopelnu rehkinumeem nodarbotees.

Tad nu mihli luhdsu Latweefchu fugu ih-

paschneekus, tahdas finas par fugu bruto eenahfchahanam no 1882. gadu usdot waj man preekfch keisariskas juhrkopibas beedribas (adrese ir: Москва, Мясницкая, д. Сытова кв. 6), waj ari tahš eefuhstite Baltijas Wehstnescha, Semkopja, Bals, Latweefcha un Mahjas Weefa redafzijahm, kas fawu drauga prahtu muhfu fugneezibas leetā jaw deefgan paradifufchas un tadeht neleegfees, tahdas ihfas finas nodrukaf, kur buhš tikai usdots fuga wahrds, tonnu flaits (pehz mehrotahm tonnahm 1 laste = 2 tonnas) un zil fraktes naudas eenemts 1882. gadā. Kugu isdewumi paleel schini rehkinumā ifflehgiti kà fugu ihpafschneeku noslehpums, ko daschš negrib ifpauft wifā pasaulē.

Ja mehš Latweefchi kà jauna juhrneeku tauta eefpehjam tapat kà zitas mahzitas juhrneeku tautas tahdu statistibu eewest ar paschu spehkeem Kreewijā, kroneschanas gadā, tad tas Latweefchu tautai teefcham nahš par leelu flawu. Tadeht luhdsu peeminet, ka ihstai statistikai ir muhfscham jastutejahš us daudš kauschu palihdsibu; weens pats tur maj ko war isdarit. — Ari Melatweefchu sehgel-fugu un pat twaikonu eenahfchanu finat buhš patihlama leeta, ja tee fugi buhš tahbrauzeji, kas ifeet if Kreewijas ostahm.

Luhdsu minetahš awifes scho rakstu usnemt un no fawas pufes palihdsiet schini leetā, kura tikai zaur Latweefchu palihdsibu ween Kreewijā ir isdarama.

Mafkawā, 7. febr. 1883. G. Waldemar.

Wairaf eedfihwotaju, ne kà seme tos spehtu ufturet.

Sinatneeki, kas ar muhfu semes-lobes nahlamibu nodarbojahš, ir mehginajufchi parahdit, ka ari tai reis gals peenahš: tas fludinajums par pastara deena it nebuht nestahw pretim dabas-likumeem, pehz kureem dabā un pasaulē wifš noteek un pahrwehrfchahš un tikai ar noluhku us to laika ilgumu, kurā pasaulē galam buhshot notikt, muhfu bihbeles fw. mahzibas atfchirahš no finatneeku aprehkinuma. Jo kamehr pehz bihbeles pastara deenai buhš nahkt spehji, kà saglis nakti, t. i. neweenam eepreekch nesinot un inihzinat wifu, ko mehš ar wahrdū pasaulē apfihmejam, — tamehr sinatneeki mahza, ka faule, winsch ne-iffdibinamais un ne-ismehrojamaš gaismas- un filtuma-awots, pehz warena un muhfu prahta gruhiti apkerama laika-strehta fahfshot no jawa karfstuma sandet, t. i. atdšist, un tamlihds ari filtums un gaisma wirš muhfu semes pamafam, bet nenowehrfchami fahfshot eet mafumā un lihds ar tahdu gaismas un filtuma fufchamū semei ari sudifshot auglibas-spehks: jahle, stahdi, loki nihfshot, gaisš palifshot alafch jo aufstaks, ledus-walsts pahrspehshot uhdemus un wifus eedfihwotajus — tikpat zilwefus, kà kufstoms — dšihshot arweenu jo wairaf us deenwideem, kas wehl fiktals un gaischaks, lihds ari fcheitan aufstums un tansiba pahrspehš filtumu un gaismu un tamlihds dšihwneekem atraus beidsamo patwersmi, beidsamo dšihwibas spehku un ufturu, kà ta teem — pehz grehtem, bet weltigeem zihnineem ar neschehligo dabu un alafch jo wairaf panihkofcheem — schi grehtu pasaulē wisgaligi buhshot ja-atstahj un jadodahš us tahm debesu-mahjahm, kur ne gaismai, nedš filtumam gala wairs nebuhš.

Muhfu noluhkā nestahw ifpehtit, waj tee

finibas pamati, us kureem schi teorija dibi-nata, ir til stipra, ka ta schaubischanos ne-mas ne-attautu; jo lai buhtu schà waj tà: wifai tabtu un pehz muhsu jehguma muh-schibai libdsigs wehl ir tas brihdis, kad mih-kà faulite pasaulei sawu siltumu un gaismu waretu manami fahlt atraut un tapehz mehš ar scho jautajumu nopubledamees wolti lau-situm galwu, wolti mozitum prahtu, wolti sawas firbis pilbitum ar bailehm par nah-kamibu, kas wehl milfigà tahtumà.

Bet zilwezei, t. i. it wiseem zilwekeem kopà un tilpat weenà pasaules datà, kà otrà, pawisam no zitas kahdas pufes draud postis un gals, un schee draudi, daschàs walstis naw wis til tabtà nahkamibà paredsami, ka tos jaw tagad neberetu wifai nopeetni apluhfot un pee laika meklet libdseltus, ar ko winu peepildischanos, lai ari jel us gadu fimteneem waretu nowehrft. Schis draudo-schais postis pastahw eefsch tam, ka pasaules eedfihwotaji, ja tee arweenu tanì mehrà wai-rosees, kà libds schim, beidsot tà buhs wai-rojuschees, ka seme wifus wairš nespehs ufturet, ar ziteem wahrdeem: ka zilweki buhs wairaf, nekà tas maifes daudsums, kas winu ufturam nepezeeschami wajadfigs. Mehš nebuht nedomasim isliktees, par schihs teo-rijas pasludinatajeem, tał preti mums sa-weem zeen. lasitajeem it ihpafchi japeefihme, ka slawenais Anglu finatneeks Maltus jaw fen preeksch mums scho teoriju mahzija; bet Maltus ir atradis til daudf pretineeku, ka wina mahziba beidsot palika gandrihs ne-ee-wehrota, libds ta jaunadš laikš afurat no tahš pufes pilnigi apstiprinata, kura winam wiswairaf bija pretineeku, proti no Wahzijas. Tos notikumus, zaur kureem tahda apstipri-naschana nenoleedsami isfazita, mehš nu ari saweem lasitajeem gribam ihumà atstahstut, neween tapehz, ka tee paschi par fewi tautu fadshwè ir wifai swarigi un eewehrojami, bet ari tabehf, ka tee it ihpafchi to janta-jumu isskaidros, kapehz til daudf Wahzsem-neeku gadu gaddš nahf pee mums Baltijas gubernàs un tablak walstis zitàs datàs us pastahwign dshwi apmestees, kurpreti tas pulzinsch kauschu, kas no muhsu pufes us Wahziju aiseet apmestees, ir gluschi ne-ee-wehrojams.

Leipzigà isnahfoshà Wahzu awife „Illu-strirte Zeitung“ (no 10. februara 1883 Nr. 2067) par scho jautajumu raksta tà:

„Naw noleedsams, ka eedfihwotaju skaitš Wahzu walstis robeschàs alafsch jo wairaf pee-nemahš. It gadus wairaf peedsem, ne kà mirft 560,000 zilweku. Kad pehz schihs mehrauklas, us ko nahlotni luhlojot fastahda aprehkinumu, tad Wahzija 1900 gadà buhtu gandrihs 60 miljonu eedfihwotaju“) un 1925. gadà kahdu 80,000 miljonu. Kad atrehkina kauschu aiseeschanu us zitahm walstim, kura beidsamds gaddš wifai leelà mehrà noteek, tad libdsellis nekahds naw paredsams, zaur kuru schinis til leelas ruhpes padaroshàs eedfihwotaju buhschanàs kahda pahwehresha-nahš buhtu fagaidama. Bet ko gan nosihme zilweku daudsums, kas til ahtri peenemahš, tas neweenam, kas zil nezil prot domat, paslehpš nepalikš. Kà if us soli peerah-dahš, pee mums it wisàs pelnas-nodakàs teek daudf wairaf pastrahdats, jeb fagata-wots, ne kà peeprafits waj islektajams. Un

) Tagad Wahziji ir ap 40 milj. eedfihw.

tas noteek neween pee tà nosauktàs strahd-neeku kahrtas, bet ari widuwejds un mah-zitu wihreeschu un feeweeschu kahrtàs. Kad no uftizamas pufes sino, ka tagad Prufschds ir wairaf nekà 800 mahzitu buhwmeisteru, kas bes weetas un, tapehz ka schini pelnas-nodakà pahraf daudf to weetas-mekletaju, schim brihscham us darbu un pelnu newar zeret, tad gan pat wisleelafam Maltus'fa pretineekam swihni nokritihs no azim. Bet ne tikai buhwes nodakà ir pahf pahrim wairaf mahfleneeku un darba mekletaju, ne kà darba. Ari to inscheneeru un tekniķu, kas darbu mekle un grubti zihnihs par dshwi-bas ufturu, ir eewehrojami daudf. Scheit wehl peenahf newis netaisni tà nosauktais studeereto wakineeku bars (studirtes Proleta-riat), t. i. leels pulks jaunū kauschu, kas pehz sawu wezako wehleschanahš studeereju-schi bes ka teem buhtu pee finatniska darba wajadfigahš gara dahwanas un kuri tomehr mekle weetas un ufturu. Schini mahzito kauschu leelà pahrafumà tanis daschadàs dshiwes nodakàs atronahš pastahwigi drau-doschs postis, kas ar wifu muhsu kulturàs attihstibu stahw sakarà un newis masu ba-ribu atron muhsu (t. i. Wahzijas) kara-dee-nesta likumds, kuri par weena gada deenesta-atweeglibas prafa sinamas augstakàs mah-zibas.

„Bet kad ari schihs sibtas noleedsibas ne-eewehrotu, kuras ar wispahrigo eedfihwotaju skaita wairoschanos eeschiram saweenotas, tad tomehr newar noleegt, ka schi wairoscha-nahš pati walstis fainneezibai draud ar leelu postu. Jo kamehr no darba daritajeem alafsch jo wairaf prafa, tomehr alga par darbu ar-weenu paleek jo masaf. Pawairots peedahwa-jums zenu par darbeem tapat pamafina, kà par prezhm. Zaur tam wispahriga nabadsiba, tamlibds leela wakineeku bara raschanahš wifai top sekmeta, un tas naw tikai fain-neezibas postis, bet eeksch tam ari politiskàs breefmas slehpjahš, tapehz ka if schim kau-schu schkirahm, kura ne neeka naw un kuras newar neko zeret, nedf ko faudet, is-zelahš wisleelafais sozialistu un kommunistu bars.

„Gewehrojot schihs nelahdsibas, kas dshiwè teescham ir un ko neweens isglibtots zilweks wairš newar noleegt, nu zelahš swarigais jautajums: Kà raschoschanas spehš Wahzija tà pazelams, ka tas waretu peepildit neween muhsu deenu no deenas wairumà ejoschàs walstis wajadfibas, bet ari muhsu (t. i. Wah-zijas) wispahrigahš fainneezibas wajadfibas, kas tapat zaur eedfihwotaju wairoschanos, alafsch jo leelaks paleek?“

Us scho swarigo jautajumu „Illustrirte Zeitung“ atbild tà: Zaur muitas pa-augsti-naschanu un sweschàs konkurenzes atraidi-schanu no paschu turgus ween raschoschanas wajadfiga pazelschana ne-esot panahfama. Wajagot kertees pee jo spehzigeem libdsel-teem, wajagot mehginat leelakus spehkus, kas Wahzija if gadus ronahš, pahrwadinat pahf juhrahm. Wahziji wajagot ruhpetees, ka ta zitàs semes datàs sawu fainneezibu pa-plaschinatu un tur tirdsneezibas weetas di-binatu. Wahzija, lai ta schai sinà buhtu zil spehziga buhdama, esot fainneezibas sinà flima, tapehz winai jagahdà, ka schi flimiba no ahreenes tiftu dseedeta, t. i. ka zitas semes usnemtu Wahzijas leelos eedfihwotajus, bes ka schee ar sawu tehwiķu konkureceretu, kà

tas p. p. Seemel-Amerikà notizis, kur Wahzi sawu pelnu dshidami ar Wahziju ruhpnee-zibas sinà konkurejot jeb winas labumam slahdejot. Lai nu scho diwlahrtigo labumu waretu panahft, tad pagahjuschà gadà Frank-furtè pee Mainas dibinajusees ihpafcha bee-driba, kas Wahzijas pawalstneekem palihds no tehwijas aiseet us zitahm walstis dahahm, it ihpafchi us Afriku jeb us Melnosemi un tur apmestees kolonijas. Schim ar laiku esot tilpat jafekmè Wahzijas labums, kà An-glija sawu labumu sekme zaur sawahm ahf-emes kolonijahm, kà par peem. Indija. — 1881. gadà ween if Wahzijas aifgahjuschàs kahdas 250,000 dwehseles. Tas peerahdot, ka ruhpiķi jagahdà, lai tas kapitals un darba spehki, ko schee aifgahjeji panehmuſchi libds, atkal Wahziji nahftu par labu.

Tà teiz Wahzu awife. Swarigo aifzefo-schanas jeb koloniju-dibinaschanas jautajumu pahfpreesdama, wina, — kà japeenem ne-wis no paschas wezas Ciropas un it ihpa-schi ne no Kreewijas, us kuru newis masš pulks Wahzu if gadus dodahš un apmetahš dshiwè. Kamehr Kreewija wehl arweenu masaf eedfihwotaju, ne kà winas seme war ufturet, tamehr winai tahdas sweschineeku ap-meschanahs leelas ruhpes nedara. Bet ir mums pehz kahdeem gadeem atnahš tee laiki, ko Wahzija jaw peedfihwojufi; ir muhsu dahrgà tehwiķa reis zelsees tas jautajums, kas scheit runà un Wahzu waldbai padara til leelas ruhpes. Labi buhtu, kad mums tad par wehlu nebuhtu japamana, ka mehš ahfsemju wakineekem kà augſcham peemi-netà Wahzu awifes rakstà fazits, sawàs mah-jàs dshwi un pelnu nowehledami nebuhtum sawu paschu mahju behrm labumam pretim strahdajufchi. P a r e g o n s.

Atbilde.

„Mahjas Weefa“ 6. numurà atronahš pretraksts no kahda pagasta skrihwera M. Schagger lga pret manu raksteenu „Rehfe-nimmu atdoschana“ „Wahjas Weefa“ 4. nu-murà. Minetais lgs, kà redsams no wina raksta fahkuma, leekahš ar manu rakstu meerà buht, apleezinadams, ka mehš par katru labu padomu un skaidru zeta rahdischanu esam zits zitam daudf pateizibas parahdà, til wi-nam kriht azis, ka it ihpafchi pagasta wezakee un skrihwera tà teek apwainoti, ka tee deefin kahdi grehzimeeki buhtu, tad gribu minetam lgam atbildet.

Zuhs, zeen. lgs, peeprafat man, ar kahdu teefibu es apshidsot tautas preekschà paga-ſta wezakus un skrihwera lgs, kad es fa-lot: „Ja weetneeku pulks grib zeeschu da-libu nemt pee rehfenimmu atdoschanaš, tas par leelu nepatifschanu buhs neween pagasta wezakam, bet ari skrihwera lgam.“ Tà tas, zeen. lgs nemas naw, bet, „kas no weetneeku pulka grib zeeschu dalibu nemt u. t. t.“ Tè redsat, ka Zuhs jaw eefahkumà pahriflati-jufchees esat. Kur stahw tas manà raksteenà? Tahlat Zuhs man pahmetat, ka es ne-esot warejis bes issoboschanas ifrunat un zaur to parahdot, kad pagasta wezakam, kas likuma sinà gan leelaks turams nekà skrihweraš, to zeenifschanas wahrdu lgs nenowehlejat wis, bet pagasta skrihweraš, tam, ja tam to pee-sprauschot.“ Es domaju, ka ar to ne-esmu neko issobojis, kad pagasta wezakam „lunga“ wahrdu nepeesprandfis un ja tas til leelà wehret, kad teek godinats par ligu, tad man

pagasta wezakais tik laipni peedos, ka fkrh-wera lgs pateizigs buhs. Bet zeen. lungs, juhs man peemeteet issobofchamu, bet paschi to ne-eewehroject. Juhs pukoatees, ka es pagasta wezakam lunga wahrdu leedfis, bet paschi wehl tihfchi laikam issobofchana deht — neween pagasta wezakam to nepee-
spraudeet, bet ari atraujat fkrh-wera lgam, wisur, kur Juhs abus sawa raksteenâ mi-
neet. Ja Juhs, fkrh-wera lungam lunga wahrdu atraujat, tadeht, ka Juhs paschi fkrh-weris esat un negribat fewi godinatees, tad apdomajat, kahdu pahrestibu Juhs darat saweem amata heedreem. Pee manis Juhs to turat par issobofchamu, bet paschi ne-uf-
leedseetees pagasta wezakam lunga wahrdu un fkrh-wera lgam tadeht, kad, ka jaw pee-
mineju, Juhs paschi fkrh-weris esat un ne-
gribat warbuht fewi godinatees, bet tomehr to neleezeet wehra, ka sawas pasemibas deht newajaga ziteem peenahlamu godu leegt. Juhs tal newarat leezinat, ka juhsu personâ atronahs wisu pagastu fkrh-weru personas. Tad Juhs, zeen. lgs teizat, ka es sawus teikumis bruhfejot wispahrigi un tad Juhs peeweedeet, ka es Juhs, pagasta amata buh-
damu, gluschi bes kahda eemefla apwainojot, ka flaidra rehkenumu noprastichana no weet-
noeku pulla padarot pagasta wezakam un fkrh-weram leelu nepatichamu. Kur tas stahw, ka esmu teizis, ka latram paga-
sta wezakam un fkrh-wera lgam tas par nepatichamu? Dekur! Jo, kad Juhs zeen. lgs buhtu eewehrojufchi tabfaki manâ pee-
mineetâ raksta peemineetahs pagehreshanas un eewehrojchanas*) un kad tabh libhs schim nebuhtu no weetneeku pulla eewehrotas un kad nu kahds no weetneeka pulla lozefkeem to pagehretu, fakat nu, waj Juhs to warat flaidri leezinat, ka tad kahdam pagasta we-
zakam un fkrh-wera lgam nebuhtu par leelu nepatichamu? Wairaf gadus tas tapat wa-
rejis buht un bij ar meeru un nu teef kustinata. Bet pagasta, kur tas wis jaw pildits tizis, nebuhs pag. wez. neds fkrh-wera lgam par nepatichamu, bet laipni to atllahs weet-
neeku pullam. Mans teikumis titai fihme-
jahs uf to, kad kahds no weetneeku pulla lozefkeem pagehr likumigu buhschamu un kad ta truhft, tad ween war buht pag. wez. un fkrh-weram par nepatichamu. Tad Juhs pra-
feet: Ka tas lai saprotams? Waj pagasta wezakee un fkrh-weri ir kahdi blehschi, kuru noluhfs buhtu pagastus apfagt? „Ai, ai! zeen. lungs! Zif tabli Juhs wehl netifkeet ar saweem teikumem? Ka rahdahs, tad Juhs wairaf nepatichamu nepasihstat, kad Juhs tabfaki fakteet: „Zif blehdim war tas par nepatichamu buht, kad no wina taif-
nigas prastichanas atrafa, bet nebuht tam, kas ar labu firdsapstianu noruhpejahs uf pa-
teeftibas zeta augsti dotus likumis ispildit.“ No Juhs wehl no mana teikuma ne-
isdabu-
feet, te tihri lo brikhitees. Bet lam Juhs schaubigi esat? lam fakteet: „Ja tas nu ari buhtu, ka kahds pagasta wezakais un fkrh-
weris par ne-ustizameem un blehdigeem wih-
reem buhtu israhdijschees, tad tomehr wi-
feem ziteem nedrihft wihu pahrlahpumus pahrmest un ka libdswainigus flaji noteefat? Ne, zeen. lgs! No Juhs, fozischi atfal wehl nebuhsfeet no mana raksta isdabujufchi? Ta-
pat ka es simu, ka tas dascham pagasta we-

zakam un fkrh-wera lgam par nepatichamu, kad daschas leetas pee gaismas zet, tapat ari Juhs neleegfatees, ka Juhs to rakstidami ari sineet, un tadeht raksteet: „Ja tas nu ari buhtu, ka kahds pagasta wezakais un fkrh-weris par ne-ustizameem un blehdigeem wihreem buhtu israhdijschees u. t. t.“ Juhs tahdus peeminat, bet es sawa raksteenâ ne-
esmu warejis peeminet, tadeht, ka es nesinu, kur tagad atrastos pagasta wezakais un fkrh-
weris, kas buhtu par ne-ustizameem un blehdigu israhdijschees. Jums tahdâ leeta leelaka fina-
schana nefa manim un es Juhs ne-apfkauf-
schu, bet wehl pateizigs buhschu, kad Juhs mani to peeminedami, ufmanigu dareet.

Tablak Juhs mani luhdsat pehz mana „wilniga wahrda.“ Sawu pilnigu wahrdu es esmu zeen. redakzijas noslehpmam uf-
zejis. Man ar tas buhtu wis weens, waj Juhs buhtu ar sawu wahrdu pirmem bur-
teem nosihmejufchi jeb ari wisu israhdijschi eseet. Es turos tik pee raksta fatura un buhtu ari atbildejis, kad tik rakstam apaf-
schâ stahwetu „M. S.“ bet to newaru leegt, ka tad nesinat, kad Juhs „fkrh-weris“ esat un nebuhtu warejis israhdit, kad Juhs fewi negribedami godinatees, zitem fkrh-weru kungeem to no manis peesprauftu „lunga“
wahrdu leedsat un atraujat. Zitu, „Juhsu pilnigs wahrds,“ nelahdu eewehrojchamu manâ atbilde naw atradis, neds ari warejis eewehrot, tik peeteef manim, kad man tas gods ir bijis „pagasta fkrh-wera“ lgam at-
bildu dot. Kad Juhs tabfaki fakat un lee-
kat manim tizet „droschi“ kad Juhs „ari schai leeta“ negribat it nelo zitu, ka tik to, kas pateefiba un sineet zaur „pascha peedfih-
wojumeem“, ka pagasta wezakee un fkrh-weri naw ari to pelnijnufchi, kad es wineem 2) tabfak pahmetot, ka tee weenu waj otru no weetneeku pulla lozefkeem, kas dsifat rehke-
numds eeflatahs, par „nemeera zehleju“ u. t. pr. tura un eenihft; tad te Juhs ar lgu-
dru noluhfu no mana teikuma „par weltigu prastaju dascha buhschamu isskaidroschana“ ismetat un ne-esat eewehrojufchi ta teikuma fahkumu „tabhs nereti top usskatits par ne-
meera zehleju“ u. t. pr. Kur tas atronams ka tura un eenihft? To Juhs atfal zeen. lgs loti dewigi buhdami ar domahm un tei-
kumeem no fewis pascha sawa pretraksta is-
leetajufchi. Kad Jums leelahs „ka tas ne-
kas zits naw,“ ka es tik gribot „naidigu garu radit, kas nezeenibu un ne-ustizibu pret pa-
gasta wezakeem un fkrh-wereem kaudis fa-
zeltu“ un ka „tad pagasta mantu un labu-
mus war ufstureet, ja pagasta wezakais un fkrh-weris ar weetneeku pullu naida stahw,“ tad Jums leeliski ar sawu „teoriju“ witalhs un Jums luhdsu apmeerinatees. Tapat ka Juhs sinat, ka pagasta wezakais likumu sinâ leelaks ka fkrh-weris, tapat ari es simu, ka pagasta weetneeku pulls pagasta fainneegebâ likumu sinâ atfal leelaks ka pagasta weza-
kais, bes kura atkuschanas pagasta mantas sinâ nelo newar isdot. Kad weetneeku pul-
lam likumigs eemeflis to no pagasta wezaka jeb fkrh-wera lga pagehret, tad newajaga wis ar to, kad pag. wezakais jeb fkrh-wera lgs „naida paliks“ eewehrot. Te naw wis zeen. lgs „nikna sehlla“ lo es sehjot, bet weet-
neeka pulla amata peenahkums to pagehr. Tapat waru leezinat, ka manam raksteenam masaf buhs pretineeku weetneeku pullds, nefa pagasta wezakds jeb fkrh-weru lgs.

Birmee atradihs leetas taifuibu, bet pehbe-
jds daschs domahs, ka apwainots par „deefin-
lahdu grehziineeku.“ R. M.

Sihki notifikumi is Nigas.

(Gefuh tits.) Pehdejâs deenâs wifâs sche-
jeenes awifâs un uf eelu stuhreem ir redfami leeli fludinajumi no kahdas Amerikas fabri-
kas agenta, kurdâs teef peedahwata, par 50 kap. gabalâ, maschina, ar kuru warot pa-
strahdat astomus daschadus darbus. No wi-
feem astoni gabaleem tas weenigi derigais waretu buht stikla greeeschamais. Bet ari tas negreesch nebuht labati par dimantu, ka pahrdewejs eetoiz, bet dauds flittati; pee tam ar wihu greeeschot stipri jaspeesch, to leelaka ruhts ne buht nezeesch, bet plihst. Un tas wisflittakais ir: ka greeeschamais pahraf ah-
tri atgreeschahs, ka tas no wairakeem pee wina pirkteem ekemplareem ismehginatâ. Ah-
murs tihri sobofchanas deht peelikts, jo ar scho neezinu fitot, duntshelis greeesch un korku willkis due fanjâ. Tapat parwifam behrnischki fkan apfolijums, ar 1/4 zallu gawo 1/4 zollu plato un 1/16 zollu beesjo galodinu istriht duzi iskapfchu 5 minutâs. — Wehl der peeminet, ka minetâ maschina pee mums naw nekâs „neredschets“, bet ir Nigâ jaw fen daschadâs pahrdotawâs par 25 kap. gabalâ dabujams rihzinsch. (B. W.)

R w i t s.

Rakte patwerfmei par labu: no R. N. 5 rbl., F. B. 5 rbl., G. 5 rbl., M. A. 3 rbl., N. P. 3 rbl., B. F. 2 rbl., R. T. 1 rbl., D. G. 50 kap. un A. G. 50 kap., kopâ 25 rbl. janehma Kuratorija.

Deewa-kalposchana Nig. basn.

Swehtdeen, 20. februari.

Jeshlaba basnijâ:	Spreidiks pullsten	10 mahj.	Golji.
Petera basnijâ:	"	12 mahj.	Sind.
Domes basnijâ:	"	10 mahj.	Boelghau.
Jahnu basnijâ:	"	6 mahj.	Keller.
Gertrudes basnijâ:	"	10 sup.	Jentsch.
Jefus basnijâ:	"	2 mahj.	Werdatus.
Mahetinu basnijâ:	"	9 l. m.	Gachtgens.
		2 l. m.	Walter.
		9 l. m.	Silbe.
		10 w. m.	Galen.
		2 l. m.	Bergmann.
		10 w. m.	Kaehbrandt.

Naudas-papihru zena.

Nigâ, 15. februari 1883.

Papihru	prastija	massaja
Rusimperiald gabalâ	6,16 r.	8,14 r.
5 proz. bankbilietu 1. isflaid.	96	95 1/2
5 " " " 4. " " "	—	—
5 proz. instrizij. 5. aisa.	93 1/4	—
5 " " " 2. emif.	222	221 1/2
5 " " " 1. emif.	217	216 1/2
5 " " " 2. " " "	134	—
5 " " " 1871. g. aisa.	—	—
Peterb. 5 proz. pilsf. oblig.	—	—
Kreewu sem. kred. 5% kishu-fihm.	130 1/2	130 1/2
Scharlowas semfl. 6 proz. kishu-fihm.	92	91 1/2
Nigas kom. bank. afz.	260	—

Tirgus sinas.

M a l f â p a r	puhru		pudu		pebu		mugo	
	rbl.	kap.	rbl.	kap.	rbl.	kap.	rbl.	kap.
Rudsu	—	—	—	90	—	—	—	—
Reeshu	—	—	—	85	—	—	—	—
Rufu	—	—	—	75	—	—	—	—
Linfeshlas	—	—	—	—	—	—	8	20
Kartupeku	—	—	—	—	—	—	—	—
Sweesta	—	—	—	—	6	60	—	—
Labu filu	—	—	—	—	—	—	24	—
Prastu filu	—	—	—	—	—	—	7	—
Rupjas fahls	—	—	—	55	—	—	—	—
Smalkas fahls	—	—	—	50	—	—	—	—
Stangu dsafs	—	—	—	2	20	—	—	—
Reipu dsafs	—	—	—	2	40	—	—	—
Lapu tabatu	—	—	—	3	40	—	—	—

*) Lubbju zeen. M. Schagger lgu manu raksteemu „M. W.“ 4. numura wehl reis islast.

Pilsehtas walde.

Rigas ekonomijas pahrwalde, atbalstidamabs uf Kreemu pilsehtu likumu 131. arti. no 16. junija 1870. g., dara zaur scho finamu immobiliju ihpafchneceem pilsehtas robezhas, la ta preefch 1883. gada uf 8 procentem no no- wehretshanas wehrtibas nolista pilsehtas im- mobiliju nodoshana par immobilizahm

Celsh-Riga martā un aprili, Mastawas Ahr-Riga majā un junijā, Zelgawas Ahr-Riga junijā un julijā, Peterburgas Ahr-Riga, juliā un augustā, tablatās pilsehtas robezās de julijā, augustā ir malfajama ar tahdu nofajajumu, tad ta no- doshana lihds 15. deenai no termina beidhama mehnescha neteel tamalfata, tad malfafchanas nolawetajam jamalfa strahpes malfa no 1 pro- centes par latru aistaweto mehnesi; tablati, la schinis termins igaba gruntinauda jamalfa par tahm uf pilsehtas grunts atronamahm immobili- jahm par 1883. gadu.

Pilsehtas immobiliju-nodoshanas un grunts- nauda emalfajamas pee Rigas pilsehtas lafes un teel turpat leela Rehninu eela Nr. 5 it deenas, swestlu- un swestdrenas isnemot, no plsti. 10 preefch puddeenas, lihds plsti. 2 pehz puddeenas pret twihtu fanemtas.

Riga, ekonomijas-pahrwalde, 9. februari 1883. Nr. 512.

Pilsehtas pahrwalde.

No Rigas ekonomijas pahrwaldes teel zaur scho darits sinams, la ta preefch 1883. gada malfajama ekipaschu (brauzamo) un sirgu- no- doshana no tem Rigas pilsehtas robezhas bshwojofchem ekipaschu un sirgu ihpafchne- ceem, las fuhrmanu amatu nestradha, ja-remalfa tai laika no 1. martu lihds 1. junijam sch. g. pee pilsehtas lafes tahs stundās no plsti. 10 preefch puddeenas lihds plsti. 2 pehz puddeenas: Sirgu nodoshana istaisa par latru sirgu 2 rbl. Ekipaschu nodoshana istaisa par 1. schiras rateem 5 rbl., par 2. schiras rateem 2 rbl., par 3. schiras rateem 1 rbl., ar to apreshojumu, la ekipaschu nodoshana ne wairal la par diwejem rateem no latras schiras teel nemta.

No schis nodoshanas ir atfwabinati, tee tikai preefch semlopibas isleetajamee brauzamee, bet tee ir pee nodoshanas malfafchanas usdo- dami, lai pahtraudisbu (kontrolu) atweeglinatu.

Par tem pehz 1. julija 1883. gada no jauna eegahdateem, la ari par tem, pehz schi termina lahtpeenahlfchem rateem (ekipascham) un sirgeem ir peenahzigas nodoshanas lublit, sih- mejotes uf jaw notifikshas malfafchanas pee- plibifchamu, pee pilsehtas lafes remalfajamas. Riga, ekonomijas pahrwalde, 15. februari 1883. Nr. 534.

Anglu aufchamu bomwilnas deegu, linu un wilnainu dšju, pehrwu un drehbju pak-kambaris

pee fuga,

Riga, pee Cinder-eelas wahrteem Nr. 29, paschu namā. pascha Daugawas mala, pa kreiso rotu, kad uf reifchu eet, uf durtwim redjams kugis Nr. 29 un glahschu laste ar provehm.

S. K. Pobegalows un dehls.

Tirgus zenu-rahditajs par aufchameem bomwilnu deegeem un linu dšjahm.

Table with columns for 'Par mahrijnu' and 'Par pafu' with sub-columns for prices (Nr. 16, 20, 24, 30, 36, 40) and rows for various goods like Hebalinatas, Balinatas, Bruhnas, etc.

Mahrzinās par latru rubli 2 procentes, pasās par latru rubli 5 procentes. Linu dšju zena par mahrijnu.

Table with columns for prices (Nr. 14, 16, 18, 20, 22, 25, 30, 36, 40) and rows for goods.

Table with columns for prices (Nr. 14, 16, 18, 20, 22, 25, 30, 36, 40) and rows for goods.

No jensures atwehlets. Riga, 18. februari 1883. Drulats un dabujams pee lishchu- un grahmatu-drulataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Riga pee Pehtera bajnijas.

Pilsehtas pahrwalde.

No Rigas ekonomijas pahrwaldes teel zaur scho darits sinams, la wina Johann Wag- ner igam dewuje pilswaru, taihni fanemt no sunu ihpafchneceem sunu nodoshanas preefch 1883. gada pret nodoshanas marlahm un twihtem.

La par gabu malfajama sunu nodoshana istaisa 50 sap. par mahju-, lehdu- un fargu- funeem, la ari par suni, las preefch ganama pulla apfargafchanas teel turetš; 2 rubli par latru zitu suni.

Par suni, las tilai pehz 1. julija 1883. g. eegahdate, puse no nodoshanas malfajama.

Jelineceem, las zaur Rigu brauz un lugi- neechem is fwechahm ostahm par faweem su- neem jamalfa nodoshana par pufgabdu, ja mi- netee jelineeli ilgati par mehnesi usfurahs pil- sehtas robezhas un ja minetee fagineeki fatus funus uf kugeem netura.

No tahm personahm, las ihsta laika par fa- weem funeem nodoshanas naw famalfajufchi, nodoshana dimlahrtiga leelumā teel peedfiba ar polizijas pahwaldes palibifibu. Riga, ekonomijas pahrwalde 15. februari 1883. Nr. 531.

Quahfchanas-rafti dehti briedhwannechm Kemeros war tilai tad eewehroschannu atrasti, tad teem paschem ahrtes la ari nabadfibas apleszinashanas-sihmes laht peeliktas un lihds 1. martu sch. g. eefneegti ti- tufchi. Kemern pahrwaldes komisia.

Fuhrmani

atrod pelnu atmetofchu darbu Wolermuischa sabgu-dfirnawās uf Radeti dambja. 2

Akmeņu-zirleji

atrod eenefigu darbu uf Rigas-Engelarta scho- fejas. Stahtalas sinas Duglas tilta jastawā.

Saur scho grubeju faweem zeen. funehm pa- siuet, la esmu

Mahrtinu Jakobson

Igu 24. dezembrī pag. gada is fama weilala atloidis un la winam tamdeht now wairo treshbas, neht alu sem manas firmas "See- schlofosen" pahrdot, neht ari lahdas malfa- chanos preefch manis fanemt. Karl Stöfjinger.

No Laurinu G. patlaban isnahlfu grah- mata:

"Par bajnijas nahlamo listeni." Malfa 15 lap. Dabujama Riga pee Busch-brahleem un ari Zelgawā un Leepaja.

E. A. Kamkina

ziganu- un tabakas-fabrika Riga peedahwa tirgotaju lungeem Bidsemneceem un Kursemneceem wislabako Kreemu lapu-tabaku, fagrecstu 1/4 mahz. 1/2 mahz. 50 mahz. listis un pirmkufschā isflata, t. i. papufshās fa- palatas pa 2, 5 un 10 mahz. 100 mahz. listis.

E. A. Kamkin.

Apstellejumi top peenemti pascha pahrdotawā Peterb. preefchpilsehtā Kalku-eelā Nr. 34.

Lühr un beedris,

fenal Lühr un Zimmerthol, Riga, leelā Smilshu-eelā Nr. 7,

tirgo jaw 17 gadus ar schujamahm maschinahm, pasihst smalki latru sistemu un apstiele tabs is wisfla- wenafahm fabrikahm pasau- le. Wehs peedahwajam la ihsti teizamas preefch Schroderem: Athenania, Badenia, Uni- wersal A & B, wifs ar wis- jaunakeem pahrlabojumeem, la: patent-paschspoletaju, ritena isfelfchannu un sweramo-sabju. — Tad wehl preefch familiju-wajadsibas: Sin- gera, Wheelera un Wilsona, Saksonia, Saksonia Regia, Fi- delitas u. t. pr., tapat ari ar wisjaunakeem pahrlabojumeem, la: pa- tentpaschspoletaju pawedeena isjehleju, pawedeena-nogreeseju un paschais- trisdamu schiberplati.

Wislehtakas zenas. Wilniga apgalwofchana. Zenu-rahditajs ar bildehm bef malfas.

Pirma sorti Rigas kaulu-miltus

un Anglu superfosfatus

pahrdod pa lehtahm zeahm Herm. Stieda. Kantoris Warfal-eelā Nr. 24.

Maltu gipši

labake mehli preefch ahbolina un pahlfu-angem, pahrdod gipfa fabrika no S. C. Jelmo, Riga, Palejas-eelā Nr. 9, pee Jauneem wahrteem. 3

Skultes muischas walde pahrdod weenu 39 dahlderu 52 1/2 graschu leelu mahju par 250 rbl. dahleri. Birzejs dabuhm 3100 rbl. no kreditbeedribas un no pahrejas pirtschanas summas puse tuhlin un puse 15 gads, 3 lih- dshās dalās il peezos gards jafamalfa. Ja- peeteizahs no 3. lihds 10. martam Skultes mui- shas walde. Mahjas fanemshannu Turgds sch. g. Labs neprejees kateis war turpat mui- shas swedhi rentet.

Witehtas gubernā, Wehtnes aprinki 35 werstes no Peterburgas jeb Rigas dshesjela, 6 werstes no pilsehtinas ir pahrdodamas 4 gangu mihra

nhdena-dfirnawas ar welfchanas cetahni, krogš, solwarka, meshš un seme. — Turwatas sinas pee Th. Edart Iga, Mastawas Ahr-Riga Mariju-eelā Nr. 8, pa 1 trepi augshā, korteli Nr. 12. 1

Kaunas gubernā, Telfchu aprinki pahrdod

semes gabalus

ar gotawahm ehtahm, 30—50 rbl. par desetinu. Adrese: Leepajas dshesjela, Radsewilijschi, Boesjeorē. Tolstoi. 3

Schanku aprinki, 12 werstes no Janishechem, Woiniunes muischā ir keegelu zeplis uf renti ihdodams. Klahatalas sinas turpat mui- schā pee v. Erdmann Iga.

Nams ar weilala ruhmi pilsehtā ir lehti pahrdodams jeb pret nelufstamu ihpafchumu uf lauleem is- mainams. Klahatalas sinas Peterburgas Ahr- Riga Nr. 25, pa 2 trepi pa kreisu rotu. Kuelpe.

Maso sunits (Mattenfänger), garu tum- schu spalwu, las uf to wahrdu „Gatto“ klaufa, ir winā otrdeena nolihbis un pret pa- teizibas algu nododams Peterb. preefchp. Iee- laja Kaleju-eelā Nr. 4 fehtā pa labi, pa 1 tr.

Kam nofagts

sirgs,

mahfulaina spalwā, strihpa pahr gubshcham, melnas krehpes uf labo puš, lai peeteizahs P. Leepina grahmatu-bode Zehfis. 1

Ralti uf 30. janwari pee Widrifch krogā nofagta bruhna lehwe, judga majās la- manās; lamanās uf 2 dshes meetnehm, augsh- fleezes pehrwetās ofcha pehrwē, bruhnas spro- šas ar baltahm strihpahm, teerwu lotu, lama- nas listens ar schweizer drehbi pahrwiltis, la- manu ahda weza, wairal gabalōš kopā listā. Kehne widejā leelumā 7 lihds 8 gabus weza; sihmes: tad pee siles jeb kola laht peelaijch, tad ar sobeem eeker un ruhj. Wehtibā ar wifu ee- juhgu 150 rbl. Ufrahditajs dabu 25 rbl. pat- algas pee Widrifch pag. teefas jeb pee Tihlmes- pušmuischas rentneela J. Salkit.

No polizijas atwehlets.